

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/598/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812206863
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7812206863.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobkyne H. Q., I. T., I. XXXX/X, proti žalovanému D. P., I. XXX, o zaplatenie 2 323,58 € istiny s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Rožňava 10C/548/2012-77 zo 17.3.2014 v znení opravného uznesenia 10C/548/2012-82 zo 16.4.2014

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v znení opravného uznesenia a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudku žalobu žalobkyne zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

V odôvodnení rozsudku doslovne opísal odôvodnenie z 1.-4.strany rozsudku 10C/548/2012-48 z 11.1.2013 (ten bol zástupcovi žalobkyne a žalovanému doručený, preto nie je potrebné, ani účelne toto odôvodnenie reprodukovat') a okrem toho uviedol, že týmto rozsudkom zaviazal žalovaného uhradiť žalobkyni 1 161,79 € istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania od 1.7.2012 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania, že voči rozsudku, čo do zamietavej časti, podala odvolanie žalobkyňa, čo bolo predmetom odvolacieho konania a preto rozsudok vo vyhovujúcej časti nadobudol právoplatnosť 28.2.2013, že Krajský súd v Košiciach uznesením 5Co/134/2013-68 z 29.10.2013 zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu I. stupňa na ďalšie konanie, že z uznesenia vyplýva, že rozsudok nemá náležitosti podľa § 157 ods.2 O. s. p. a preto bol nepreskúmateľný, uložil súdu I. stupňa opätovne rozhodnúť vo veci, pričom sa má vyrovnat' s tvrdeniami uvedenými v odvolaní a rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné a, že po zrušení veci opätovne vypočul účastníkov, pričom títo zotrvali na svojich tvrdeniach a nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Citujúc znenie § 657 a § 563 O. z. uviedol ďalej, že predmetom tohto konania bolo zaplatenie 1 161,79 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 1.7.2012 do zaplatenia, ako druhá polovica požičanej sumy a, že žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky žalobkyne. Uzavrel, že z dokazovania vyplynulo, že zmluva o pôžičke nemá stanovený termín vrátenia finančných prostriedkov, vyplýva to zo samotného tvrdenia žalobkyne, ako aj vypočutých svedkov, pričom samotný žalovaný popieral vznik zmluvy o pôžičke, že cit. § 563 O. z. sa týka prípadov, keď čas splnenia nebol určený žiadnym z uvedených spôsobov, že právo určiť čas plnenia má podľa tohto ust. veriteľ, že ak čas splnenia nebol dohodnutý a nebol daný ani na voľbu dlžníka, veriteľ môže kedykoľvek, hoci aj na druhý deň po uzavretí zmluvy vyzvať dlžníka, aby plnil, že dlžník je povinný predmet záväzku splniť nasledujúci deň po obdržaní výzvy, ak nie je určený iný deň vo výzve, že veriteľ musí uplatniť svoje právo na plnenie najneskôr do uplynutia premlčacej doby, v opačnom prípade sa vystavuje nebezpečenstvu, že jeho právo sa premlčí a dlžník môže vzniesť námietku premlčania, že žalobkyňa v konaní neuviedla konkrétny dátum požičania peňazí, len uviedla r.2007 a peniaze mala poskytnúť asi 2 týždne po tom, ako dostala plnenie od poisťovne, že z listu Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. vyplýva, že po výplate odkupu bol zostatok poistenia k 20.7.2007 83 616 Sk a z ďalšieho dokladu a to žiadanky o odkup poistného vo výške 50 000, Sk vyplýva, že tento bol žiadaný 23.4.2007, že z uvedených časových údajov možno uzavrieť, že k požičaniu žalovanej sumy došlo najneskôr v období augusta 2007, premlčacia doba preto začala

plynúť po vyplatení peňazí, teda počnúc septembrom 2007 a skončila v septembri 2010, že žaloba na plnenie bola podaná 18.7.2012 a keďže sa žalovaný dovolal premlčania nároku žalobkyne, ktorý bol predmetom tohto konania, bolo potrebné žalobu žalobkyne zamietnuť. Citujúc znenie § 100 a § 101 O. z. konštatoval, že z uvedených zákonných ust. vyplýva, že premlčanie je uplynutie času (premlčacej doby) ustanoveného v zák. na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, že povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania a, že použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku a teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo súdnym rozhodnutím nemožno priznať. Dospel k záveru, že v prejednávanej veci teda nezačala plynúť premlčacia lehota od jej výzvy na plnenie, teda od 1.7.2010, ale začala plynúť od poskytnutia finančných prostriedkov, keďže nebola dohodnutá doba vrátenia požičanej sumy, ako je to uvedené v § 563 O. z. a keďže do podania žaloby uplynula dlhšia doba ako 3 roky, jej právo sa premlčalo a tohto premlčania sa dovolal žalovaný a preto bolo potrebné žalobu zamietnuť. Výrok o trovách konania oprel o § 142 ods.2 O. s. p. a uviedol, že obaja účastníci mali v konaní rovnaký úspech aj neúspech a preto nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

Žalobkyňa, keďže - ako uviedla - s týmto rozsudkom nie je spokojná, rozhodla sa proti nemu podať toto odvolanie: Súd svoje rozhodnutie založil na zistení, že oba uplatnené nároky sú premlčané, žaloby boli podané po uplynutí premlčacej doby a preto prihliadol k vznesenej námietke premlčania tak, ako to vyplýva z odôvodnenia samotného rozsudku. Žiada sa úvodom uviesť, že časť tohto súdneho sporu už bola právoplatne rozhodnutá, a to rozsudkom toho istého súdu tej istej sp. zn. z 11.1.2013. Vyhovujúcim výrokom tohto rozsudku totiž žalovaný bol zaviazaný uhradiť jej 1 161,79 € istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania od 1.7.2012 do zaplatenia. Na základe uvedeného je teda zjavné, že súd túto časť nároku nepovažoval za premlčanú. Naproti tomu súd vo veci po zrušení zamietavého výroku cit. rozsudku odvolacím súdom (na základe ňou podaného odvolania) však už zaujal diametrálne odlišné stanovisko, v rámci ktorého otázku premlčania posúdil inak. Považuje za nutné zvýrazniť, že sa tak nestalo preto, žeby sa bol súd riadil právnym názorom odvolacieho súdu, keďže odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení nezaujal právny názor ohľadne premlčania odlišný od názoru súdu prvého stupňa (nevyjadroval sa k tejto otázke) a napadnutý výrok predmetného rozsudku zrušil z formálnych dôvodov, a síce pre absenciu riadneho odôvodnenia rozsudku. V dôsledku toho došlo k takej paradoxnej situácii, že časť toho istého nároku (ktorý vznikol tým istým titulom, na rovnakom mieste, v rovnakom čase a za úplne identických podmienok) nie je premlčaná, kým jeho druhá časť (zvyšok) za tých istých skutkových okolností už premlčaná je. K otázke premlčania sa už viackrát v konaní vyjadrovala a tak na tieto svoje tvrdenia odkazuje v celom rozsahu s tým, že na nich zotráva a rozhodne tvrdí, že uplatnený nárok nie je (ani len sčasti) premlčaný. Mimochodom, v jej čítaní s týmto názorom zrejme súhlasil aj samotný žalovaný, keď sa voči vyhovujúcemu výroku skoršieho rozsudku neodvolal a dopustil tak jeho správoplatnenie. Zmena názoru súdu na premlčanie nie je pre ňu celkom pochopiteľná. Samozrejme nespochybňuje, že súd mohol otázku premlčania posúdiť hoci aj odlišne, než skôr, a to aj bez toho, aby k tomu dal podnet odvolací súd alebo aby k tomu bol relevantný dôvod spočívajúci, napr. vo vykonaní nejakého dôkazu po jeho skoršom rozhodnutí. O žiadnej takej skutočnosti však nevie, a takáto skutočnosť nevyplýva ani z teraz napadnutého rozsudku. Treba podčiarknuť, že súd konštatuje, že došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke vo verbálnej forme, ako aj to, že nebolo preukázané vrátenie predmetu pôžičky žalovaným. Na druhej strane však súd ustálil, že pohľadávka je premlčaná, čiže jediným dôvodom nevyhovenia žalobe v časti, ktorú je predmetom tohto konania, je premlčanie. Podľa jej názoru napadnutý rozsudok je prinajmenšom nepresvedčivý, ak súd na jednej strane s odkazom na § 563 O. z. (správne) uvádza, že ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala s tým, že v danom prípade z dokazovania vyplynulo, že nebola dohodnutá doba vrátenia pôžičky, kým na strane druhej uzatvára, že pôžička bola poskytnutá ešte v r.2007 (zhodne s jej tvrdeniami), k požičaniu žalovanej sumy došlo najneskôr v auguste 2007 a tak premlčacia doba začala vtedy plynúť, čiže po vyplatení peňazí a skončila v septembri 2010. Vidí tu určitý rozpor v tvrdeniach súdu. Kým je zjavné (aj) na základe cit. právnej normy, že z hľadiska začatia plynutia premlčacej doby nie je dôležitý čas poskytnutia pôžičky, ale čas jej splatnosti, pričom tento názor korešponduje aj s § 101 O. z. (citovala jeho znenie), už samotný pojem, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz predpokladá splatnosť pôžičky. Z napadnutého rozsudku však nijako nevyplýva, prečo súd posúdil premlčanie odlišne s takto prezentovaným názorom, ktorý vo svojom skoršom rozhodnutí aj on sám považoval za správny. Podľa jej názoru súd sa neriadil dôsledne ani § 157/2 O. s. p. (citovala jeho znenie). Za týchto okolností navrhla podľa § 221/lf,2) O. s. p. napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že sa jej ako účastníkovi konania postupom súdu znovu odňala možnosť konať pred ním tým, že súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a preto toto nie je preskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Každé rozhodnutie je totiž

nepreskúmateľné, ak pre jeho nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov v jeho odôvodnení nie je možné zistiť, ako súd dospel k záverom, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ako dospel k samotnému rozhodnutiu v danej veci. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov patrí medzi vady konania v zmysle § 221 ods.1 písm. f) O. s. p. (odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom), pretože nepreskúmateľnosť rozhodnutia neumožňuje účastníkovi konania efektívne sa brániť proti príslušnému rozhodnutiu. Porušenie procesných práv účastníka, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, je takou vadou konania, ktorá - podľa nej - má mať vždy za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navyše už teraz je možné konštatovať, že súd vec nesprávne právne posúdil (čo do premlčania), čo taktiež predstavuje odvolací dôvod podľa 205/2f O. s. p. Alternatívne teda navrhla zmeniť napadnutý rozsudok postupom podľa § 220 O. s. p. tak, že sa žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná sa jej právo na náhradu všetkých trov tohto konania (vrátane prvostupňového, ako aj odvolacieho konania), ktorých výšku podrobne vyčíslila.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že nie sú podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 219), ani na jeho zmenu (§ 220), lebo v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods.1 písm. f) O. s. p., keďže sa účastníkom konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, preto rozsudok podľa § 221 ods.1 písm. f),ods.2 O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p.

Podľa § 157 ods.2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z cit. ust. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivéj, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§ 135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Ústavný súd Slovenskej republiky už viackrát judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov),Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods.1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný. Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne dôvody alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa

na ďalšie konanie a nie je potrebné skúmať existenciu aj prípadných ďalších uplatnených odvolacích dôvodov.

Súd v rozsudku 10C/548/2012-42 z 11.1.2013, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 1 161,79 € istiny s prísl., uviedol, že žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky žalobkyne a - citujúc znenie § 563 O. z. - urobil záver, že z dokazovania vyplynulo, že zmluva o pôžičke nemá stanovený termín vrátenia finančných prostriedkov a z toho vyplýva, že ani nezačala plynúť premlčacia lehota dňom požičania dlžnej sumy, že premlčacia lehota začala plynúť najskôr od 1.7.2012, nakoľko žalobkyňa vyzvala žalovaného listom z 18.6.2012 na vrátenie požičaných súm, okrem iných, použitých na kúpu strojného zariadenia a na kúpu automobilu, termín vrátenia bol určený do 30.6.2012 a keďže žaloba vo veci bola podaná 18.7.2012, nedošlo k premlčaniu nároku žalobkyne, nakoľko neuplynula premlčacia doba ustanovená v § 101 O. z.

V odôvodnení napadnutého rozsudku sa však súd ani len slovom nezmieňuje o tom, čo ho viedlo k zmene právneho názoru na začiatok plynutia premlčacej lehoty, napadnutý rozsudok tak nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe, preto je nepreskúmateľný a tak musel byť zrušený a vec musela byť vrátená súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní preto súd opätovne vo veci rozhodne, pričom ak opätovne dospeje k názoru, že nárok žalobkyne je premlčaný, podrobne odôvodní, z akého dôvodu zmenil svoj právny názor na začiatok plynutia premlčacej lehoty, z ktorého vychádzal v rozsudku 10C/548/2012-42 z 11.1.2013, tak, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľné a presvedčivé.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O. s. p.).

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.